

מתניתין:

המקדיש נכסיו, והיתה עליו כתובת אשה ובעל חוב [או בעל חוב], אף שמן הדין יכולים הם לגבות מן ההקדש את חובם בלי פדיון, מכל מקום גזרו חז"ל:

שאין האשה יכולה לגבות כתובתה מן ההקדש, ולא בעל חוב את חובו בלי פדיון, אלא: הפודה [הבעלים] פודה אותם מן ההקדש בדינר אחד, או אפילו בדבר מועט מדינר [זבח תודה], על מנת ליתן לאשה — כתובתה מן הנכסים שהקדיש, ולבעל חוב את חובו.

כיצד [זבח תודה]: הקדיש תשעים מנה, והיה חובו אפילו מאה מנה שהם יותר מכנגד חובו, אף על פי כן יכול הבעל חוב לגבות את חובו בפדיון מועט. ועל כן: מוסיף הבעל חוב להלוות למקדיש עוד דינר כדי שיפדה בו הוא [תוספות יו"ט זבח תודה — בדעת רש"י] את הנכסים האלו מן ההקדש על מנת ליתן לאשה — כתובתה, ולבעל חוב את חובו.

גמרא:

ומתמהינן: למה לי למימר במשנה "הפודה פודה", כלומר: למה צריך לפדות את

הבעל הנאה ממנה כשיגרשנה! ואם יכולה לגבות מן ההקדש, תנן גם במשנתנו שידור הנאה כשיגרשנה! אבל אם יכולה לגבות מלוקח, מהו שיהיה צריך לידור כשיגרשנה?

אמר ליה רב פפא: ודאי צריך הבעל לידור הנאה ממנה כשיגרשנה, כשם שצריך לידור בערב ובהקדש, ואף שלא הזכיר התנא במשנתנו שאף בלוקח ידור, האם תנא כי רובלא ניהשיב וניזיל [וכי יפרוט התנא הכל, כסוחר שמונה מעותיו]?! שנה לנו התנא ערב והקדש, והוא הדין ללוקח!

נהרדעי אמרי: אינו צריך לידור, בלוקח! וטעמם דתנן במשנתנו שצריך לידור — דהיינו ערב והקדש — תנן? דלא תנן במשנתנו שצריך לידור — כגון לוקח — לא תנן!

אמר רב משרשיא: מאי טעמא דנהרדעי, שאינו צריך לידור בלוקח: בשלמא כשנכסיו ביד הקדש צריך לידור, משום ריוח ההקדש שלא יוציאו ממנו, וכן כשיש ערב, נמו צריך לידור, כי הערב מצוה לזווגן הוא דעבה, ולא מידי חסרה לאשה, ומשום כך נזקקים להדירה כדי שלא יהא אדם נמנע לעשות מצוה [רבינו גרשום]! אלא לוקח, למה לנו להזיקו להדירה, מכדי [והרי] מידע ידע הלוקח דכל חד וחד איכא עליה כתובה, ואם כן אמאי ניזיל וניזבון [למה הלך וקנה]?! ואם קנה איהו הוא דאפסיד⁽³³⁾ אנפשיה, ואין אנו נזקקין להדירה!

לקנות. אך מקבל מתנה הרי אין המתנה תלויה בו אלא רק בנותן ולא שייכת הסכרא איהו דאפסיד אנפשיה.

33. ביפה עינים הביא שהירושלמי בניזיר מסתפק כשנתן נכסים במתנה אם צריך לידור הנאה, והספק הוא שהרי בלוקח אין צריך לידור כי איהו דאפסיד אנפשיה שהיה יכול שלא